

Svelvik
kommune

Kultur og byutviklingsstrategi

2018-2022

Svelvik kommune 2017

FORORD

Kultur og byutvikling skal bidra til stolthet, trygghet, engasjement og nytenkning!

Vekst og utvikling er et satsingsområde i Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024. Tjenesten Kultur og byutvikling fikk med dette et tydeligere oppdrag i realisering av kommunens stedsutviklingsprosjekter.

Kunst og kultur har stor betydning i lokalsamfunnet. Kunsten taler til oss og berører oss på tvers av språk og kulturer. Kunsten reflekterer og kommenterer samfunnet og kulturlivet skaper samhold mellom innbyggere og bygger lokal identitet. En god kulturkommune samhandler med innbyggere, jobber aktivt for å skape gode vilkår for kulturutøvere og har fokus på høy kvalitet i kulturtilbudene som gis.

Kultur og byutviklingsstrategien beskriver tjenestens rolle i perioden 2018-2019 samt skisserer ambisjoner på lenger sikt. Svelvik kommune har god erfaring med dialog og involvering av innbyggere og det er et mål at strategien kan bli et felles verktøy for å realisere kommunens visjon; Sammen skaper vi et attraktivt og levende samfunn.

Jeg er sikker på at Kultur og byutvikling med denne strategien vil skape stolthet, trygghet, engasjement og nytenkning og prege by- og stedsutviklingen i Svelvik.

Leif- Arne Steingrimsen
Rådmann Svelvik kommune

INNHOOLD

FORORD	3
INNLEDNING	5
Bakgrunn	5
Formål.....	8
Visjon	8
Overordnet mål	8
KULTUR.....	10
Biblioteket	10
Kulturskolen.....	11
Fritidstilbud til barn og unge (Ung Fritid).....	11
Frivillighet og engasjement	12
BY- OG STEDSUTVIKLING	14
Svelvik sentrum	14
Fossekleiva og Berger kulturmiljø	15
Kystsonen, nærmiljøene og nærmarka	16
HANDLINGSPROGRAM	17
Kultur	17
By- og stedsutvikling.....	18

INNLEDNING

Deltakelse i kunst, kultur- og frivillige aktiviteter gir den enkelte opplevelser og mulighet til utvikling som menneske og som samfunnsdeltaker. Opplevelsene og aktivitetene skaper tilhørighet og sosialt fellesskap. Det utfordrer, utvikler og fornyer de grunnverdier vårt samfunn og vår kultur bygges på og er viktig for utvikling av demokratiet. Samtidig kan kunst og kultur brukes til det meste og være et virkemiddel for å nå målsettinger innenfor ulike fagområder som for eksempel forebyggende arbeid, folkehelse, sysselsetting og næringsutvikling, integrering og stedsutvikling.

Bakgrunn

For di Kultur og byutvikling kan brukes til det meste, har Svelvik behov for å avklare tjenestens fremtidige rolle og innsatsområder.

Kultur og byutviklingsstrategien bygger på:

- Kulturlova
- Kulturutredningen 2014 (NOU 2013:4)
- Biblioteklova
- Nasjonal bibliotekstrategi
- Opplæringsloven
- Rammeplan for kulturskolen
- Strategisk kultur- og idrettsplan for Vestfold 2015-2018 (SKP)
- Stedsanalyse for Svelvik kommune (2011)
- Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024
- Kommuneplanens arealdel 2015-2027
- Kommuneplanens handlingsdel 2017-2020, budsjett 2017
- Kommuneplanens handlingsdel 2018-2022, budsjett 2018 og 2019
- Temaplan for friluftsliv og rekreasjon
- Omdømmeprojektet «Svelvik2020»
- Politisk plattform for ny kommune

Kulturlova

Kulturlova (2007) §1 sier at det offentlige har et ansvar for å fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet, slik at alle kan få mulighet til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk.

Kulturutredningen 2014 (NOU 2013:4)

Kulturutredningen 2014 peker spesielt på viktigheten av «den kulturelle grunnmuren» som et lokalt kulturloft med særlig fokus på folkebibliotekene, kulturskolene, frivillighet og fritidstilbud for barn og unge.

Biblioteklova

Folkebibliotekenes formål og kommunenes ansvar fremkommer i Folkebibliotekloven (1986). Loven ble siste revidert i 2014 der biblioteket fikk et klarere samfunnsoppdrag: Bibliotekene skal utvikles til en uavhengig møteplass og en arena for offentlig samtale og debatt.

Nasjonal bibliotekstrategi

Bibliotekets nye samfunnsrolle tydeliggjøres i Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018 der det står at bibliotekene skal utvikles til en møteplass, en kulturinstitusjon som lager arrangement for publikum,

en debattarena som utvikler og utvider demokratiet og en læringsarena som sprer og deler kunnskap.

Opplæringsloven § 13-6

Kommunenes plikt til å drive Musikk og kulturskoler er hjemlet i Opplæringsloven § 13-6 der det står at alle kommuner alene eller i samarbeid med andre kommuner skal ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.

Rammeplan kulturskolen

Kulturskolene i Norge fikk i 2014/15 ny rammeplan. Rammeplanen er et grunnlagsdokument for utvikling av nasjonale standarder og lokale læreplaner for kulturskolene.

Rammeplanen stiller krav til kommunen som skoleeier, kulturskolens samfunnsrolle, personalets kompetanse, kulturskolens fag og fagplaner samt krav til undervisningslokaler og utstyr.

Strategisk kultur- og idrettsplan for Vestfold 2015-2018 (SKP)

SKP er en helhetlig plan for fylkeskommunens satsingsområder på kulturfeltet i perioden 2015-2018. Målsettingen er at kultur skal være en synlig og betydningsfull utviklingskraft i Vestfold. Dette skal gjøres gjennom å nå flere mennesker, prege by- og stedsutviklingen samt skape stolthet og tilhørighet.

Stedsanalyse for Svelvik kommune (2011)

Stedsanalysen for Svelvik inngikk som del av kunnskapsgrunnlaget for Svelviks kommunes arbeid med rullering av kommuneplanens samfunnsdel. Stedsanalysen kartlegger og analyserer viktige aspekter ved situasjonen per 2011 og utreder mulige strategier for videre utvikling. Strategier som er lagt til grunn i Kultur og byutviklingsstrategien er

- Involveringsstrategi: mobilisere og involvere lokalsamfunnets aktører i utviklingen i sterkere grad.
- Sentrumsstrategi: satse på sentrumsutvikling i Svelvik by.
- Synliggjøringsstrategi: løfte frem stedets kvaliteter og fortrinn.

Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024

Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024 har blant annet som mål å:

- bevare og styrke det rike kulturlivet, tilgangen til sjøen og marka og de trygge nærmiljøene i kommunen
- prioritere utvikling av Svelvik sentrum som levende møteplass
- styrke fellesskapet og vi-følelsen i Svelvik
- bruke kulturarven som ressurs i stedsutviklingen
- synliggjøre, bevare og videreutvikle Svelviks særegenheter knyttet til Fossekleiva og Berger kulturmiljø, kvaliteter knyttet til sjøen og tilgjengeligheten fra sjø til land, Svelvik sentrum og kulturlandskapet.
- legge til rette for bredde i organiserte og uorganiserte aktivitetstilbud
- koordinere ulike aktører (kommune, næringsliv, foreninger, organisasjoner og frivillige) for å få mest og best mulig ut av tiltak og aktiviteter
- stimulere seniorer og frivillige til aktivt å bidra til positive tiltak i lokalmiljøet
- være en offensiv kommune med fokus på fremtiden blant annet ved å være en tydelig aktør i steds- og samfunnsutviklingen.

Kommuneplanens arealdel 2015-2027

Kommuneplanens arealdel følger opp samfunnsdelen ved å konkretisere målene ytterligere.

Kommuneplanens handlingsdel 2017-2020, budsjett 2017

Kommunestyret vedtok i forbindelse med Kommuneplanens handlingsdel 2017-2020, budsjett 2017 at det skulle utarbeides en Kultur og byutviklingsstrategi.

Kommuneplanens handlingsdel 2018-2022, budsjett 2018 og 2019

KHD 2018-2022, budsjett 2018-2019 fremmes for politisk behandling 12.12.17.

Handlingsprogrammet i Kultur og byutviklingsstrategien er i sin helhet ivarettatt i Kommuneplanens handlingsdel 2018-2022, budsjett 2018 og 2019.

Temaplan for friluftsliv og rekreasjon

Kommunestyret vedtok 17.10.17, sak 42/17 Temaplan for friluftsliv og rekreasjon. Temaplanens strategier og tiltak vil være førende for Kultur og byutviklings prioriteringer i perioden.

Omdømmeprojekt «Svelvik 2020»

Kommunestyret vedtok 17.10.17, sak 41/17 omdømmeprojektet «Svelvik2020». Strategier og tiltak vil være førende for Kultur og byutviklings prioriteringer i perioden.

Politisk plattform for ny kommune

Svelvik kommune har vedtatt å danne en ny kommune sammen med Drammen og Nedre Eiker f.o.m. 2020. En politisk plattform er utarbeidet for den nye kommunen. Følgende forhold i den politiske plattformen vil være førende for Kultur og byutviklings prioriteringer:

- Lag, foreninger og privatpersoner skal stimuleres til å delta i frivillig arbeid
- Kommunens lag og foreninger sikres økonomiske ressurser og praktisk tilrettelegging slik at lokal aktivitet forsterkes, og det skal sikres god tilgang på anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i hele kommunen.
- Intensjonen og innholdet i avtaler med lag og foreninger videreføres i den nye kommunen. Gratis halleie for barn og ungdom videreføres, til idrett, i kommunale haller.
- Alle barn og unge skal sikres et godt kulturskoletilbud.
- Det er et mål å ha et godt kulturtilbud i alle deler av kommunen
- Bibliotekene er viktige både som kulturarenaer og som møteplasser for innbyggerne og skal videreutvikles med dette for øyet.
- Videreutvikling av Fossekleiva og kulturmiljøet på Berger skal ivaretas i ny kommune
- Den nye kommunen skal bygges som en flerkjernet kommune, hvor bysentrum og stedsutvikling i lokalsentra skal ha like høy prioritet.
- Stedsutvikling skal skje med utgangspunkt i hvert områdets unike kvaliteter, og i nært samarbeid med lokalbefolkningen på stedet.
- Bred bruker- og innbyggermedvirkning, det skal være enkelt å påvirke og interessant å delta.

Strategiene som er beskrevet i Kultur og byutviklingsstrategien vil bidra til å oppfylle kravene i overordnet lovverk, Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024, regionale føringer og øvrige lokale vedtak.

Formål

Planen vil definere Kultur og byutvikling sin rolle i perioden 2018-2019 samt skissere ambisjoner på lenger sikt frem til 2022.

Visjon

Svelvik kommunes visjon ble utarbeidet i forbindelse med Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024. Visjonen er retningsgivende for det videre arbeidet med utvikling av Svelvik.

SVELVIK

Sammen skaper vi et attraktivt og levende samfunn

Stolthet - Trygghet - Engasjement - Nytenkning

Overordnet mål

Kultur og byutvikling skal bidra til stolthet, trygghet, engasjement og nytenkning:

Stolthet er følelsen og gleden man får når en selv eller noen man kjenner gjør noe bra, og det vi sammen får til i lokalsamfunnet. Stoltheten forsterkes ved samarbeid og ved å gjøre hverandre gode.

Stolthet handler om å kjenne sin historie og være bevisst hva som gjør Svelvik til et godt sted å bo og leve. Det handler om lokal identitet og tilhørighet og historier vi er stolte av og som vi vil fortelle videre til andre (positivt omdømme).

Trygghet er følelsen av fellesskap og å dele felles opplevelser med andre. Det handler om å vite hva som møter deg, hva som forventes av deg og god informasjon. Trygghet handler om raushet og hjertevarme for ulikheter, samarbeid på tvers av profesjoner og åpenhet i kontakt med innbyggere.

Trygghet handler om kjennskap til ditt nærområde, hvor det er lov å ferdes og arenaer/møteplasser hvor man opplever seg velkomne uansett alder, kjønn, økonomisk status og etnisk tilhørighet. Trygghet er grunnlaget for personlig utvikling og engasjement, man blir modig og våger å tenke nytt.

Engasjement er når du brenner for og har lyst til å bidra med noe, ofte sammen med andre. Engasjement handler om å utfordres og å få ansvar. Det handler om møte mellom mennesker som er opptatt av det samme som deg, om kreative prosesser og synlige resultater. Engasjement handler om fellesskap og arenaer for samhandling.

Nytenkning gir følelsen av mestring og stolthet fordi man alene eller sammen med andre har løst en utfordring eller skapt noe som er nytt, som legges merke til av andre.

Nytenkning er når forholdene er lagt til rette, når det er rom for nye tanker og lov til å feile. Nytenkning er å stadig være i endring for å finne bedre løsninger. Det kan handle om å sette Svelvik på kartet.

Kultur og byutvikling skal:

- sikre at alle får mulighet til å delta og oppleve et mangfold av kulturuttrykk
- ha en aktiv rolle i forhold til stedsutvikling

Dette gjøres ved å prioritere følgende:

- KULTUR
  - Biblioteket
  - Kulturskolen
  - Fritidstilbud for barn og unge
  - Frivillighet og engasjement
- BY- OG STEDSUTVIKLING
  - Svelvik sentrum
  - Fossekleiva og Berger kulturmiljø
  - Kystsonen, nærmiljøene og nærmarka

KULTUR

Grunnlaget for bred deltakelse i kulturlivet legges i lokalsamfunnet. Livet leves lokalt og tiltak bør bygges nedenfra med utgangspunkt i lokale forutsetninger, menneskelige ressurser, prioriterte ønsker og behov. Dette grunnlaget kalles ofte den kulturelle grunnmuren og inkluderer:

- Biblioteket
- Kulturskolen
- Fritidstilbud for barn og unge (Ung Fritid)
- Frivillighet og engasjement

I tillegg til å tilrettelegge for frivillighet og lokalt engasjement har kommunen et ansvar for å tilrettelegge for et profesjonelt kunst og kulturarbeid. Dette er overgripende alle tjenester som Kultur og byutvikling gir. Dette gjøres blant annet gjennom barn, unge og eldres møte med profesjonelle kunstnere i Den kulturelle skolesekken (DKS) og Den kulturelle spaserstokken (DKSS), undervisning av utdannende faglærere i Kulturskolen, ved å skape et miljø som profesjonelle kunstnere ønsker å samarbeide med og søker seg, ved å tilby residensopphold og arbeidsrom/atelier, skape faglige møteplasser gjennom workshops, foredrag og prosjektsamarbeid samt være medprodusent på ulike prosjekter.

Satsing på profesjonelt kunst og kulturarbeid er med på å skape og beholde et steds attraktivitet. Mennesker med kreative krefter og skapende evner og et kreativt og innovativt kulturliv vil også kunne ha en positiv effekt overfor andre deler av samfunnslivet.

Biblioteket

Folkebibliotekenes formål og kommunenes ansvar fremkommer i Folkebibliotekloven (1986). Loven ble siste revidert i 2014 der biblioteket fikk et klarere samfunnsoppdrag: Bibliotekene skal utvikles til en uavhengig møteplass og en arena for offentlig samtale og debatt.

Bibliotekets nye samfunnsrolle tydeliggjøres også i Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018 der det står at bibliotekene skal utvikles til en møteplass, en kulturinstitusjon som lager arrangement for publikum, en debattarena som utvikler og utvider demokratiet og en læringsarena som sprer og deler kunnskap.

STRATEGI:

- utvikling av biblioteket til møteplass og debattarena
- større bredde i program knyttet til litteraturformidling, kulturopplevelse, læring og debatt
- økt kulturfaglig samarbeid
- større involvering av innbyggere i utvikling av tilbudene
- utvikling av biblioteklokalene

Kulturskolen

Svelvik kulturskole gir i dag undervisning til ca. 60 barn og unge.

Kommunenes plikt til å drive Musikk og kulturskoler er hjemlet i Opplæringsloven § 13-6 der det står at alle kommuner alene eller i samarbeid med andre kommuner skal ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.

Kulturskolene i Norge fikk i 2014/15 ny rammeplan. Rammeplanen stiller krav til kommunen som skoleeier, kulturskolens samfunnsrolle, personalets kompetanse, kulturskolens fag og fagplaner samt krav til undervisningslokaler og utstyr.

Rammeplanen kategoriserer de ulike tilbudene i tre opplæringsprogram:

1. Aktivitet (grunnprogrammet): Tilbudene er tidsavgrenset og gjerne prosjektbasert.
2. Opplæring (kjerneprogrammet): Dette er kulturskolens hovedvirksomhet. Nasjonale standarder danner bakgrunn for utarbeidelse av lokale fagplaner for hvert enkelt tilbud.
3. Fordypning (fordypningsprogrammet): Dette er en påbygning for å imøtekomme elever med særskilte forutsetninger og som er ekstra dedikerte til den kunstneriske aktiviteten.

Svelvik vil i perioden prioritere arbeidet med tilbud i kjerneprogrammet og det er et mål at alle som ønsker det skal få tilbud om aktiviteter i kjerneprogrammet i Svelvik.

STRATEGI:

- større bredde av tilbud i kjerneprogrammet
- etablering av tilbud i grunnprogrammet
- samarbeid med andre kommuner om fordypningsprogrammet og talentutvikling
- kompetanseheving innen gruppeundervisning

Fritidstilbud til barn og unge (Ung Fritid)

Barnekonvensjonen § 31 Lek og fritid si er at «barnet har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv».

I Rundskriv Q-16/2013 Forebyggende innsats for barn og unge står det at kommunene har et ansvar for å legge til rette for gode og varierte fritidsarenaer og møteplasser. Dette er en oppgave som krever samarbeid med frivillige organisasjoner og private aktører. Videre står det at mange barn og unge ikke deltar i det organiserte fritidslivet og at det derfor må legges til rette for uorganisert aktivitet, for eksempel uteområder og åpne møteplasser der barn og unge selv kan ta initiativ til lek og aktivitet.

Kommunene har ingen lovfestet plikt til å drive fritidstilbud for barn og unge, men i Kulturutredningen 2014 anbefales det å satse på fritidsklubber for å oppnå inkludering i kulturlivet. Samtidig foreslås det å innføre forskrifter for kvalitetskrav til innhold, organisering og bemanning.

I Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024 står det at barn og unge skal gis et godt utgangspunkt for å mestre voksenlivet blant annet ved å motivere barn og unge til å delta i Svelviksamfunnet og på arenaer hvor de får mulighet til å bruke ressursene sine og oppleve mestring. Det står også at Svelvik kommune skal utvikle gode organisasjonsformer og sikre koordinert og samordnet innsats for barn og unge med særlige behov. Kulturelle møteplasser for målgruppen anses derfor som en viktig del av den kulturelle grunnmuren.

Kulturutredningen 2014 beskriver viktigheten av, i tillegg til organiserte fritidsaktiviteter som teater, korps og idrett, behov for alternative åpne møteplasser som ikke stiller samme krav til jevnlig oppmøte og øving, hvor konkurranseaspektet nedtones, og det sosiale samværet vektlegges som et mål i seg selv. I motsetning til organiserte aktiviteter er disse aktivitetene ofte selvorganiserte og selvstyrte, tilpasset den enkelte ungdom eller ungdomsgruppe, og ofte av mer midlertidig karakter (kurs, workshops og lignende) samt at tidspunkt og åpningstider langt på vei bestemmes av ungdommene selv. Tilbudene er åpne for alle og viktig for å oppnå inkludering i kulturlivet.

STRATEGI:

- videreutvikle og etablere selvorganiserte og selvstyrte kulturelle møteplasser for barn og ungdom
- tilrettelegge for aktiviteter av mer midlertidig karakter (kurs, workshops og lignende)
- større involvering av barn og unge i utvikling av tilbudene
- bidra til at barn/unge blir kjent med kommunens foreningsliv og kommunen som sted

Frivillighet og engasjement

Det skal være lett å være frivillig i Svelvik!

Frivillig aktivitet er en av hjørnesteinene i den kulturelle grunnmuren og har en merverdi for lokalsamfunnet. Møteplassene og arenaene bygger på grunnleggende verdier som demokrati, rettferdighet og mangfold. Fellesskapet som finner sted når befolkningen tar del i frivillig aktivitet, bidrar til å skape tillit og gir folk mulighet til å samles rundt felles interesser.

Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024 har som mål å styrke fellesskapet og vi-følelsen, legge til rette for bredde i organisert og uorganiserte aktivitetstilbud samt stimulere frivillige til aktivt å bidra til positive tiltak i lokalmiljøet.

Frivilligheten og engasjementet i Svelvik er stort. Engasjementet vises både gjennom et rikt lag/foreningsliv, en aktiv Frivilligsentral og mangfold av prosjekter og tiltak som igangsettes av enkeltpersoner/grupper. Kultur og byutvikling har mange ulike, men sentrale roller i forhold til frivillighet og engasjement.

Det er begrenset hvor mye man kan planlegge for frivillighet. Frivillighet må skje på de frivillige sine premisser. Det vi kan gjøre er å motivere til engasjement og frivillighet samt bli bevisst egen rolle i møte med frivillige og engasjerte innbyggere.

Frivilligsentralen er et nasjonalt konsept og finnes over hele landet. Frivilligsentralen er en lokal møteplass for enkeltmennesker, lag/foreninger og det offentlige. I Svelvik er Frivilligsentralen kommunalt eid og har et eget styre.

Svelvik har høye ambisjoner for Frivilligsentralen. I tillegg til å formidle kontakt med tradisjonelle frivillige aktører, skal sentralen videreutvikles til et kreativt kompetansesenter for nye former for frivillighet.

Kommunestyret har vedtatt at Svelvik kommune skal jobbe med et lokaldemokratiprojekt (prosjektmandat 15A). Tjenesten Kultur og byutvikling skal være en pådriver for godt lokaldemokrati og flere av tiltakene i lokaldemokratiprojektet ivaretas under strategier og tiltak i «den kulturelle grunnmuren».

STRATEGI:

- Frivilligheten skal skje på de frivillige sine premisser
- Kommunen skal vite hva som finnes av frivillig aktivitet i kommunen og synliggjøre dette for innbyggerne.
- Kommunen skal være pådriver, tilrettelegger, støttespiller og partner for frivillighet, engasjement og et godt lokaldemokrati.
- Frivillige og engasjerte skal oppleve kommunens rolle som tydelig og forutsigbar.
- Frivilligsentralen videreutvikles som et kreativt kompetansesenter for frivillighet og engasjement.

BY- OG STEDSUTVIKLING

I en tid hvor land, regioner og steder utvikler seg til å bli mer og mer like, blir det stadig viktigere å ta vare på og videreutvikle steders særpreg og styrker (stedskvaliteter). Steder som har lyktes, har nettopp gjort dette; de har kartlagt sine stedskvaliteter, gjort prioriteringer og gjennomført.

Kultur og byutvikling har en sentral rolle i arbeid med følgende stedsutviklingsprosjekter:

- Svelvik sentrum
- Fossekleiva og Berger kulturmiljø
- Kystsonen, nærmiljøene og nærmarka

Svelvik sentrum

Svelvik sentrum definert som et viktig satsingsområde for vekst og utvikling. Sentrum skal prioriteres som levende møteplass, sentrum skal styrkes som tyngdepunkt for handel og tjenester, særegenheter skal synliggjøres, bevares og videreutvikles, det skal skapes positive førsteinntrykk når man kommer til Svelvik og kulturarven skal brukes som ressurs i stedsutviklingen. Dette danner grunnlaget for strategiene som lages for sentrum.

Byhuset

Kommunestyret har vedtatt å flytte offentlige publikumsrettede tjenester til sentrum, og samlokalisere disse med frivillige lag/foreninger.

Det skal bygges en ny arena, «Byhuset Svelvik», som skal bidra til:

- et attraktivt og levende sentrum
- bedre kommunal service
- mer forutsigbarhet for kultur- og foreningsliv
- et sterkere lokaldemokrati.

Det vil være naturlig å tenke seg at flere av de offentlige publikumsrettede tjenestene i den kulturelle grunnmuren vil koordineres fra eller samlokaliseres med øvrige publikumsrettede tjenester i sentrum.

STRATEGI:

- Samle det som samles kan av offentlige publikumsrettede tjenester og frivillig aktivitet i «Byhuset»
- Utvikle branngatene til møteplasser, kulturelle arenaer og forbindelse mellom Storgata og Strømmen. Branngatene skal sette ord på Svelvik, sette strøm på Svelvik og sette lys på Svelvik.
- Tilby attraktive sitteplasser i sentrum.
- Tilrettelegge for og gjennomføre aktiviteter og opplevelser.

Fossekleiva og Berger kulturmiljø

Tekstilindustrihistorien på Fossekleiva og kulturmiljøet på Berger er et av Norges best bevarte industrisamfunn. Bergers historie er viktig både i lokal, regional og nasjonal sammenheng og offentlige myndigheter har en plikt og et ansvar for å bevare og videreutvikle denne for fremtiden. Berger kulturmiljø er ett av i alt 37 utvalgte kulturmiljøer med regional og nasjonal verneverdi i Vestfold. De skal gis spesielt godt vern nå og i fremtiden. Kulturmiljøene ble plukket ut under arbeidet med Regional plan for bærekraftig arealpolitikk.

I 122 år ble det produsert eksklusive ullvarer på Berger og Fossekleiven fabrikk. Berger var spesielt godt kjent for sine mønstrede jaquardvevde ulltepper og ble premiert for sine produkter både nasjonalt og internasjonalt. Samlingen med over 3000 ulike registrerte design og mønstre er helt unik i nasjonal og internasjonal sammenheng.

I 2003 ble produksjonen lagt ned og industrianleggene gikk over til å bli minner etter en stolt tekstilproduksjon som hadde gitt arbeid til hundrevis av mennesker. I dag kan sporene etter tekstilindustrien lett leses på Berger. Man kan fortsatt gå blant hus og miljøer som eksisterte for ca. 130 år siden. Arbeiderboligene ligger på rekke og rad. Gården, hvor gründerfamilien Jepsen tok inn for overnatting en vinternatt i 1879, kan skimtes bak frukthagen. Der ligger kirken, den gamle skolen som er bygget opp igjen, skyss-stasjonen, idrettsplassen og kulturlandskapet opp mot Blindevannet holdes i hevd av dyra fra gården. Elva har gitt kraft til to tekstilfabrikker og lys i boligene, og er livsåren som kan følges fra Blindevannet og helt frem til den ender sin ferd i Bergerbukta.

I perioden er drift og utvikling av Fossekleiva kultursenter og Berger museum prioritert. Senteret skal fungere som navet i formidlingen av kunst, kultur og industrihistorien på Berger. I tillegg er bevaring, synliggjøring og videreutvikling av Berger kulturmiljø prioritert. Senteret driftes og utvikles i dag i et samarbeid mellom Svelvik kommune og Vestfoldmuseene.

Fossekleiva kultursenter og Berger museum vil være:

- Et sted hvor historien kjennes, bevares og formidles på nye måter
- Et sted som gir nye perspektiver på fortid, nåtid og fremtid
- Et sted hvor kulturell demokratisering, inkludering og mangfold står sentralt
- Et sted som inviterer til innsikt, kritisk refleksjon og debatt hos alle besøkende
- Et sted som profesjonelle kunstnere oppsøker og søker samarbeid med
- Et sted alle i området kjenner godt til, bruker ofte og er stolte av
- Et sted som er synlig i regional og nasjonal presse og bevissthet
- Et sted som bringer verden til Berger og Berger ut i verden

STRATEGI:

- Bevare og videreutvikle et av Norges best bevarte industrisamfunn
- Formidle historiske tema på en ny og engasjerende måte ved å viske ut grensene mellom ulike kunstuttrykk, mellom fortid, nåtid og fremtid, og mellom kunst og museum.
- Skape og tilrettelegge for opplevelser ved å være navet i formidlingen av Berger som sted (kunst, historie, mat, strender og friluftsliv).
- Bidra til aktualitet ved å invitere til innsikt, refleksjon og debatt samt sette Berger på kartet både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Kystsonen, nærmiljøene og nærmarka

Kommunestyret vedtok i forbindelse med Kommuneplanens handlingsdel og budsjett 2017-2020 å opprette oppgaveutvalget «Temaplan for friluftsliv og rekreasjon».

Formålet med oppgaveutvalget var å utarbeide en temaplan for friluftsliv og rekreasjon, for å gjøre uteområdene mer attraktive og tilgjengelige, og for å foreslå hva som bør prioriteres de neste fire årene.

Temaplanen bygger på Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024:

- Bevare og styrke det rike kulturlivet, tilgangen til sjøen og marka og de trygge nærmiljøene i kommunen.
- Forbedre tilgangen til sjøen
- Sikre verdifulle rekreasjonsområder og sammenhengende grønnstrukturer
- Legge til rette for bredde i organisert og uorganisert aktivitetstilbud

Temaplan for friluftsliv og rekreasjon ble vedtatt av Kommunestyret 17.10.17, sak 42/17.

Temaplanen inkl. handlingsprogram legges til grunn for Kultur og byutvikling sine prioriteringer i perioden.

Det utarbeides ikke eget handlingsprogram i Kultur og byutviklingsstrategien. Allerede vedtatt handlingsprogram fremkommer i Kommuneplanens handlingsdel 2018-2022, budsjett 2018 og 2019 under «Temaplaner og Kommunedelplaner».

HANDLINGSPROGRAM

Handlingsprogrammet i Kultur og byutviklingsstrategien er i sin helhet ivaretatt i Kommuneplanens handlingsdel 2018-2022, budsjett 2018 og 2019.

I tillegg vil handlingsprogrammene for omdømmeprojektet «Svelvik2020» og «Temaplan for friluftsliv og rekreasjon» være førende for tjenestens prioriteringer i perioden. Disse fremkommer i Kommuneplanens handlingsdel 2018-2022, budsjett 2018-2019 og er ikke tatt med i denne strategien.

Kultur

skal bidra til stolthet, trygghet, engasjement og nytenkning.

BIBLIOTEKET:

- utvikling av biblioteket til møteplass og debattarena
- større bredde i program knyttet til litteraturformidling, kulturopplevelse, læring og debatt
- økt kulturfaglig samarbeid
- større involvering av innbyggere i utvikling av tilbudene
- utvikling av biblioteklokalene

Sånn vil vi gjøre det (handlingsprogram):	2018	2019	2020-2022
Definere aktuelle tema for Svelvik og utarbeide halvårsprogram. Temaene skal inneholde <ul style="list-style-type: none"> • et litterært aspekt • en kulturopplevelse • læring og debatt 	X	X	X
Gjennomføre forfattertreff fire ganger i året.	X	X	X
Gjennomføre aktiviteter for å stimulere til økt leselyst. <i>Tema for det enkelte år avklares i samarbeid med Fylkesbiblioteket i Vestfold.</i>	X	X	X
Etablere senioruniversitet med aktuelle foredragsholdere			X
I samarbeid med innbyggere og barn&unge spesielt etablere språkverksted for alle, ungdom inviteres spesielt.		X	
Tilby kurs i debattekniikk		X	
Etablere konseptet «Usagt» (<i>debattarena for ungdom</i>)		X	
I samarbeid med Fossekleiva kultursenter (Novemberprosjektet) utarbeide "iFokus" (<i>debattprogram der aktuelle tema settes på dagsorden</i>). 2018 - Utenforskap	X	X	X
Tilby arbeidstreningsplasser for ungdom (ungdom som drivere og utviklere av bibliotekets barne- og ungdomsavdeling).			X
Biblioteklokalene: I samarbeid med innbyggere og barn&unge spesielt gjøre biblioteklokalene på rådhuset mer attraktive.	X		
Flytte biblioteket til sentrum og samlokalisere dette med øvrige publikumsrettede tjenester og frivillig aktivitet i «Byhuset Svelvik»			X

KULTURSKOLEN:			
<ul style="list-style-type: none"> • større bredde av tilbud i kjerneprogrammet • etablering av tilbud i grunnprogrammet • samarbeid med andre kommuner om fordypningsprogrammet og talentutvikling • kompetanseheving innen gruppeundervisning 			
Sånn vil vi gjøre det (handlingsprogram):	2018	2019	2020-2022
Samarbeide med skolene, barnehagene og øvrig kulturliv om etablering av "Fargespill". Målet er å bygge broer og skape vennskap på tvers av kultur og religion gjennom kunst og kultur (grunnprogrammet)		X	
Jobbe med "Ungt entreprenørskap" der unge lærer å planlegge å gjennomføre arrangementer (grunnprogrammet)			X
Samarbeid med Drammen og Nedre Eiker om tilbud i fordypningsprogrammet og talentutvikling (fordypningsprogrammet)			X
Etablere/videreutvikle kulturskolens kjerneprogram: Musikk – piano, avvikle venteliste Musikk – tilbud på treblås Visuell kunst – utvide tilbudet	X X X		
Kompetanseheving - Prioritere kompetanseheving innen gruppeundervisning. - Utvikle og innfører tiltak i tråd med veiledningsprogrammet til norsk kulturråd.	X X	X	
Organisasjonsutvikling: - Vedta og innføre rammeplan for kulturskoler. - Utvikle lokale læreplaner i tråd med ny rammeplan. - Tydeliggjøre rollen som lokalt ressurscenter gjennom å søke samarbeid med barnehagene, grunnskolen og øvrig kulturliv.	X		

FRITIDSTILBUD FOR BARN & UNGE (UngFritid)			
<ul style="list-style-type: none"> • videreutvikle og etablere selvorganiserte og selvstyrte <u>kulturelle</u> møteplasser for barn og ungdom • tilrettelegge for aktiviteter av mer midlertidig karakter (kurs, workshops og liknende) • større involvering av barn og unge i utvikling av tilbudene • bidra til at barn/unge blir kjent med kommunens kultur- og foreningsliv og kommunen som sted 			
Sånn vil vi gjøre det (handlingsprogram):	2018	2019	2020-2022
Videreutvikle Undergrunnen som en attraktiv møteplass for barn og ungdom, i samarbeid med barn og unge.	X	X	
Utarbeide halvårsprogram med kurs, workshops og liknende, i samarbeid med barn og unge	X	X	X
Gjennomføre minst et arrangement for barn/ungdom på Berger, på Ebbestad og i Nesbygda, i samarbeid med barn og unge i det enkelte tettsted	X	X	X
Gjennomføre tiltak for å bli kjent med Nye Drammen - med steder, tilbud og ungdom, i samarbeid med ungdom (invitere, dra på besøk, fellesarrangement o.l.)	X	X	
Videreutvikle Ungdommens kommunestyre (UKS)	X	X	X
Videreutvikle Sommersnacks (ferie- og fritidstilbud for barn og unge) Utarbeide en strategi for videre drift og utvikling av Sommersnacks som forankres i Ungdommens kommunestyre (UKS) før planlegging av neste års program starter.	X		
Invitere styret på Undergrunnen og UKS til å komme med forslag til aktiviteter på bakgrunn av strategien.	X	X	X

Søke samarbeid med Drammen kommune om UKM	X		
Videreutvikle Den kulturelle skolesekken (DKS) ved å tilby barn og unge et økt antall tilbud knyttet til Svelviks særegenheter: <ul style="list-style-type: none"> Fossekleiva og Bergers kulturmiljø Kvaliteter knyttet til sjøen og tilgjengeligheten fra sjø til land Svelvik sentrum Kulturlandskapet 	X	X	

FRIVILLIGHET OG ENGASJEMENT			
<ul style="list-style-type: none"> Frivilligheten skal skje på de frivillige sine premisser Kommunen skal vite hva som finnes av frivillig aktivitet i kommunen og synliggjøre dette for innbyggerne. Kommunen skal være pådriver, tilrettelegger, støttespiller og partner for frivillighet, engasjement og et godt lokaldemokrati. Frivillige og engasjerte skal oppleve kommunens rolle som tydelig og forutsigbar. Frivilligsentralen videreutvikles som et kreativt kompetansesenter for frivillighet og engasjement. 			
Sånn vil vi gjøre det (handlingsprogram):	2018	2019	2020-2022
Kompetanseheving for ansatte, innen frivillighet og engasjement	X		
Etablere felles rutine for hvordan man som frivillig skal bli tatt imot i Svelvik kommune		X	
Videreutvikle Frivillig team, som skal koordinere frivillighet	X		
Gjennomføre Frivillighetskonferanse årlig, i samarbeid med frivillige	X	X	X
Etablere faste møteplasser med Idrettsrådet og Sang og Musikkrådet	X		
Stimulere til utprøving av Lokalutvalg i kommunens fire tettsteder	X		
Gjennomføre utprøving av Lokalutvalgsmodellen	X	X	X
Etablere Fellesskapere (Fællesskaberne, etter dansk modell, er et bindeledd, en veiviser og katalysator når innbyggerne vil noe med kommunen, og når kommunen vil noe med innbyggerne)	X	X	X
Gjennomgå og fornye/etablere avtaler med frivillige (lag/foreninger, grupper)	X		
Utlyse Frivillighetsmidler årlig, med tema knyttet til realisering av mål i kommuneplanen: Tema for perioden: <ul style="list-style-type: none"> Opplevelser og prosjekter knyttet til fjordaktiviteter Tiltak som skaper økt attraktivitet på fellesområder/i nærmiljøene 	X	X	
Videreutvikle og gjennomføre Frivillig Børs (møteplass mellom offentlig, privat og frivillig sektor).	X	X	X

By- og stedsutvikling

skal bidra til stolthet, trygghet, engasjement og nytenkning.

SVELVIK SENTTRUM

- Samle det som samles kan av offentlige publikumsrettede tjenester og frivillig aktivitet i «Byhuset»
- Utvikle branngatene til møteplasser, kulturelle arenaer og forbindelse mellom Storgata og Strømmen. Branngatene skal sette ord på Svelvik, sette strøm på Svelvik og sette lys på Svelvik.
- Utvikle Snekkerbekken til en attraktiv turvei, en alternativ og spennende parkskogopplevelse.
- Tilby attraktive sitteplasser i sentrum.
- Tilrettelegge for og gjennomføre aktiviteter og opplevelser.

Sånn vil vi gjøre det (handlingsprogram):	2018	2019	2020-2022
Branngate A (fortsettelse av Myhresgate) Tema: Strømmen som kraftkilde			X
Branngate B (mellom sentrumsskolen og Skipperhuset) Tema: Skipperhuset, sjømannskonene, seilskutetiden.	X		
Branngate C (trappeanlegg gjennom skoletomta) Tema: Skoletrappa – med blanke ark og fargestifter tel.		X	
Branngate D (Smal sti nord for skoletomta) Tema: Bybrann og branngatenes funksjon			X
Branngate E (Doktorparken) Tema: Doktorens park, mitt skip er lastet med – legende planter fra fjern og nær.	X		
Prosjektet "Vær så god, sitt!" Årlig innkjøp av en skulpturell sitteplass som kan sittes og klatres på.	X	X	X
Gjennomføre temporære installasjoner/aktiviteter to ganger pr. år som skal skape bevissthet om sentrums gater og rom – nye fortellinger.	X	X	X
Utarbeide årlig aktivitetsplan for sentrum i samarbeid med næringslivet, foreninger/lag og andre.	X	X	X
Byhuset Svelvik (prosjektmandat 2A) Mulighetsstudie; <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse av innhold, samlokalisering og driftsform (+ Oversikt over handlingsrom i andre bygg) • Sikre forankring i Svelviksamfunnet	X		

FOSSEKLEIVA OG BERGER KULTURMILJØ			
<ul style="list-style-type: none"> • Bevare og videreutvikle et av Norges best bevarte industrisamfunn • Formidle historiske tema på en ny og engasjerende måte ved å viske ut grensene mellom ulike kunstuttrykk, mellom fortid, nåtid og fremtid, og mellom kunst og museum. • Skape og tilrettelegge for opplevelser ved å være navet i formidlingen av Berger som sted (kunst, historie, mat, strender og friluftsliv). • Bidra til aktualitet ved å invitere til innsikt, refleksjon og debatt samt sette Berger på kartet både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. 			
Sånn vil vi gjøre det (handlingsprogram):	2018	2019	2020-2022
<u>Januar-februar:</u> Atelierperiode: Kunstnere innenfor et bredt spekter (dansere, musikere, billedkunstnere) arbeider kortere eller lengre perioder med prosjekter. Aktiviteter og miniatyrrstillinger i tilknytning til dette. <i>Åpent hver søndag pluss enkeltarrangementer</i>	X	X	X
<u>Mars-april:</u> «KunstRom for barn»: Samarbeid med barnehagene i Svelvik – alle barnehagebarna kommer til Fossekleiva og skaper kunst sammen med profesjonelle kunstnere. De eldste barna er med å designe utstillingen til slutt. <i>Åpent hver søndag pluss enkeltarrangementer</i>	X	X	X
<u>Mai:</u> Avsatt til utleie til bryllup, konfirmasjoner etc.	X	X	X
<u>Juni-august:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Sommerutstilling • Gjestekunstner mai-september (Artist in Residence/Fossekleiva 2) • «Fossekleiva for kids» hver søndag; kunstverksted for barn under veiledning av profesjonelle kunstnere innen dans, film, skulptur, maling og installasjon • «KunstCamp» første uka i august for unge, nordiske kunstnere 18-25 år • Konserter og andre enkeltarrangementer i hele perioden <i>Åpent tirsdag-søndag</i>	X	X	X
<u>September</u> Utstillinger og forestillinger, inne og ute <i>Åpent tirsdag-søndag</i>	X	X	X
<u>Oktober:</u> «Figur i Fossekleiva» (FiF); internasjonal figurteaterfestival over flere dager med forestillinger og workshops <i>Åpent lørdag-søndag, i tillegg til FiF</i>	X	X	X
<u>November:</u> <ul style="list-style-type: none"> • «Novemberprosjektet» med tidsaktuelt tema (2018: Utenforskap) • «Mørketidsfest» siste søndag før advent; stort marked i hele Fossekleiva, med kunst og kunsthåndverk, lokal mat og aktiviteter for barn <i>Åpent lørdag-søndag, i tillegg til Novemberprosjektet</i>	X	X	X